

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL. M. ve věci

žalobkyně: X
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Janem Švarcem,
sídlem Vodičkova 695/24, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 26. 5. 2021, č. j. X, se zrušuje pro nezákonnost a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni k rukám Mgr. Jana Švarce, advokáta, na náhradě nákladů řízení částku 3 146 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě dne 26. 7. 2021 se žalobkyně domáhá přezkumu shora označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky - Krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 14. 4. 2021, č. j. X.
2. Tímto rozhodnutím úřad práce rozhodl podle § 68 odst. 1 písm. e) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), v návaznosti na § 49 téhož zákona nepřiznat žalobkyni dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 31. 10. 2020. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobkyně požádala o nárok na dávku příspěvek na bydlení od 31. 10. 2020, ale pro kalendářní den 31. 10. 2020 neměla uzavřenu nájemní smlouvu na adresu uvedenou v žádosti. Nájemní smlouva, kterou žalobkyně předložila, je platná až od 1. 11. 2020. Žalobkyně současně nedoložila veškeré požadované podklady. V napadeném rozhodnutí žalovaný s rozhodnutím úřadu práce souhlasil. Vzhledem k tomu, že nájemní vztah k bytu v ulici X, X, je uzavřen od 1. 11. 2020 a nárok na dávku si žalobkyně uplatnila ode dne 31. 10. 2020, dospěl žalovaný stejně jako úřad práce k závěru, že není splněna podmínka nároku na dávku. Žalovaný konstatoval, že žalobkyně ani po řádné výzvě úřadu práce nedoložila nájemní smlouvu uzavřenou k předmětnému bytu ode dne 31. 10. 2020. Žalovaný proto uzavřel, že úřad práce nepochybil, když žalobkyni nepřiznal dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 31. 10. 2020, neboť nebyla doložena žádná nájemní smlouva uzavřená na předmětný byt od tohoto data.
3. Žalobkyně považovala napadené rozhodnutí za nezákonné. Namítala, že uplatnění nároku na dávku od 31. 10. 2020 mělo vést pouze k částečnému zamítnutí žádosti v rozsahu tohoto dne. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení a uložil mu nahradit žalobkyni náklady řízení.
4. V doplnění žaloby žalobkyně uvedla, že žádost se podává na určité časové období, jehož počátek a konec je určen v žádosti, přičemž pokud konec v žádosti uveden není, je ve smyslu § 51 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře posledním dnem uplatněného období nejbližší 30. červen, tedy v posuzovaném případě jde o období od 31. 10. 2020 do 30. 6. 2021. Pokud pro část tohoto období nejsou splněny podmínky nároku na dávku, správní orgán má v rozsahu tohoto období žádost zamítnout, nic mu však nebrání, aby ve zbylém rozsahu nárok na dávku přiznal. Zamítnutí dávky pro celé období osmi měsíců, nebyly-li splněny podmínky pro jeden jediný den, považovala žalobkyně za přepjatý formalismus.
5. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný k žalobním námitkám uvedl, že žalobkyně žádala o dávku na měsíc říjen, kdy ale v předmětném bytě nebydlela ani jediný den. Vzhledem k tomu, že žalobkyně disponuje žádostí v tom smyslu, že si může zvolit den, od kterého žádá o dávku (s omezením zpětného přiznání maximálně tři měsíce od podání žádosti), rozhodl správní orgán o dávce od data, které si žalobkyně zvolila. Žalovaný dále zdůraznil, že žalobkyně neprojevila ochotu spolupracovat s úřadem práce, když nereagovala na jeho výzvu k doložení dokladů. Požadované doklady doložila až 24 dnů poté, co ji úřad práce vyrozuměl o tom, že její žádost zamítne pro nesplnění výzvy. Žalovaný konstatoval, že nesplnění výzvy je v posuzovaném případě dostatečným důvodem pro zamítnutí žádosti

žalobkyně ve smyslu § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře. Žalovaný uzavřel s tím, že úřad práce rozhodl správně, neboť byly dány dva samostatné důvody pro takový postup, a to nesplnění podmínek nároku k datu, od něhož žalobkyně dávku žádala, a nesplnění výzvy dle § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře. Z uvedených důvodů žalovaný navrhoval, aby soud žalobu zamítl.

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, v souladu s dispoziční zásadou ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s., kterou je správní soudnictví ovládáno, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, dle § 75 odst. 1 s. ř. s.
7. Soud vycházel z následujících rozhodných skutečností:
8. Dne 31. 1. 2021 podala žalobkyně žádost o příspěvek na bydlení s nárokem ode dne 31. 10. 2020. V žádosti uvedla, že je nájemcem bytu č. X, X, X, na který je uplatněn nárok na dávku. Dne 5. 2. 2021 zaslal úřad práce žalobkyni výzvu č. j. X k doložení skutečností rozhodných pro nárok do osmi dnů ode dne doručení výzvy. Součástí výzvy bylo poučení o možnosti dávku odejmout, nepřiznat či zastavit výplatu pro nesplnění výzvy. Výzva byla téhož dne žalobkyni doručena. Žalobkyně ve stanovené lhůtě žádné doklady nedoložila. Dne 29. 3. 2021 zaslala žalobkyně doplněnou žádost, nájemní smlouvu platnou od 1. 11. 2020, doklady o výši příjmů a doklady o výši nákladů na bydlení a doklad o zaplacení nájemného. Úřad práce následně dne 14. 4. 2021 rozhodl podle § 68 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 49 zákona o státní sociální podpoře o nepřiznání dávky státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 31. 10. 2020, a to z důvodu, že ke dni, od něhož žádala přiznání dávky, neměla žalobkyně uzavřenu nájemní smlouvu na byt, na který uplatňovala nárok na dávku. Napadeným rozhodnutím ze dne 26. 5. 2021 žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
9. Soud v první řadě uvádí, že žaloba byla podána poslední den zákonné lhůty dle § 72 odst. 1 s. ř. s., doplnění žaloby soud považoval za rozvinutí žalobního bodu uplatněného v žalobě.
10. V posuzovaném případě rozhodl úřad práce podle § 68 odst. 1 písm. e) zákona o státní sociální podpoře, v návaznosti na § 49 téhož zákona.
11. Dle § 68 odst. 1 písm. e) zákona o státní sociální podpoře *„žádost o dávku musí obsahovat kromě náležitostí stanovených správním řádem doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy nebo na základě vlastnictví k nemovitosti, doklad o výši nájemného, nákladů za plnění poskytovaná s užíváním bytu a nákladů uvedených v § 25 odst. 1 písm. c), jde-li o žádost o příspěvek na bydlení“*.
12. Dle § 49 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře *„nárok na dávku vzniká dnem splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem“*. Dle odst. 2 téhož ustanovení *„nárok na výplatu dávky vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a na její výplatu a podáním žádosti o přiznání dávky“*.
13. Úřad práce rozhodl nepřiznat žalobkyni dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 31. 10. 2020, protože nájemní smlouva k bytu na adrese uvedené v žádosti, kterou žalobkyně předložila, byla platná až od 1. 11. 2020. Žalovaný tyto důvody aproboval, postup úřadu práce považoval za souladný se zákonem.

14. K hodnocení postupu úřadu práce a žalovaného v posuzované věci lez uvést, že jednou ze skutečností, kterou žadatel o dávku příspěvek na bydlení úřadu práce sděluje, je skutečné datum, od kterého žadatel nárok na výplatu dávky uplatňuje. Nejedná se však o povinnou náležitost žádosti o dávku, neboť tento údaj není výslovně uveden ve výčtu náležitostí žádosti o dávku v § 68 zákona o státní sociální podpoře. Nejedná se ani o nezbytný údaj, bez něhož by nemohl úřad práce o žádosti o dávku rozhodovat.
15. Dle 51 odst. 5 věty první zákona o státní sociální podpoře *„příspěvek na bydlení se přiznává na období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, jsou-li splněny podmínky nároku na tuto dávku jen po tuto kratší dobu.“* Druhá věta tohoto ustanovení uvádí, že *„příspěvek na bydlení náležející podle věty první se v rámci uvedeného období vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na tuto dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí.“*
16. Dle § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře *„nárok na výplatu dávky nebo její části, jde-li o dávky uvedené v § 2 písm. a), § 2 písm. b) v bodu 1 a v § 36 písm. a) a b), zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží; to neplatí, jde-li o případ uvedený v § 53 odst. 1. Lhůta podle předchozí věty neplyne po dobu řízení o dávce“.*
17. U příspěvku na bydlení je třeba rozlišovat nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. Nárok na výplatu dávky vzniká dle § 49 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a na její výplatu a podáním žádosti o přiznání dávky. Nárok na výplatu dávky tedy náleží ode dne, kdy bylo o dávku požádáno. Tento nárok zaniká dle § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře ve lhůtě tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2011, č. j. 3 Ads 131/2010 - 42, rozsudek zdejšího soudu ze dne 19. 11. 2020, č. j. 58 Ad 8/2020 - 29, a na něj navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2021, č. j. 9 Ads 15/2021 - 31). Žalobkyně o dávku požádala dne 31. 1. 2021. Nárok na výplatu dávky jí tedy mohl být přiznán nejpozději ke dni 31. 10. 2021, samozřejmě pokud by k tomuto datu podmínky nároku na dávku splňovala. Úřadu práce by ale nic nebránilo přiznat žalobkyni nárok na výplatu dávky od pozdějšího data (bez ohledu na datum uvedené v žádosti o dávku), pokud by žalobkyně podmínky nároku na dávku splňovala až od pozdějšího data. Rozhodnutí úřadu práce, kterým žalobkyni nebyla přiznána dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 31. 10. 2020 s odůvodněním, že žalobkyní předložená nájemní smlouva byla platná až od 1. 11. 2020, je proto nezákonné, stejně jako rozhodnutí žalovaného, který se se závěry úřadu práce ztotožnil.
18. Pokud žalovaný ve vyjádření k žalobě upozornil na to, že dostatečným důvodem pro zamítnutí žádosti o dávku mohlo být již nesplnění výzvy ve smyslu § 61 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře, jde o skutečnost, na které rozhodnutí úřadu práce ani žalovaného v žádném případě nestálo. Z konstantní judikatury správních soudů vyplývá, že žalovaný nemůže případné deficity důvodů přezkoumávaných rozhodnutí napravovat cestou vyjádření k žalobě, soud vychází výlučně z odůvodnění rozhodnutí, které přezkoumává (srov. rozsudky NSS ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003-58, a ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71). Úvahy správního orgánu chybějící v odůvodnění rozhodnutí nemůže soud za správní orgán dovozovat ani z obsahu správního spisu (viz rozsudek NSS ze dne 4.

2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53). Soud tedy k dalšímu tvrzenému důvodu, který by podle vyjádření žalovaného vedl k zamítnutí žádosti, nemohl přihlédnout.

19. Na základě uvedených argumentů shledal soud žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 78 odst. 1 pro nezákonnost a věc v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení žalovanému.
20. V souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán.
21. Ve věci soud rozhodl, aniž nařídil ústní jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., za výslovného souhlasu žalovaného a presumovaného souhlasu žalobkyně.
22. Podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ustanovení odst. 1 neplatí, mělo-li být právo na náhradu nákladů řízení přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče.
23. V souzené věci byla úspěšná žalobkyně, soud jí proto proti žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla v řízení před soudem zastoupena advokátem, náleží jí tedy náhrada nákladů spojených se zastoupením. Tyto náklady spočívají v odměně advokáta za zastupování ve výši 2 x 1 000 Kč za 2 úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby [§ 1 odst. 1, § 7 bod 3, § 9 odst. 2 (věc sociálního zabezpečení) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a v paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 2 x 300 Kč za 2 úkony právní služby (§ 13 odst. 3 a 4 advokátního tarifu). Soud tedy přiznal žalobkyni náhradu nákladů připadajících na její zastoupení ve výši 2 600 Kč a dále v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s. částku 546 Kč odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 3 146 Kč, a žalovanému uložil, aby tuto částku zaplatil k rukám právního zástupce žalobkyně v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 18. ledna 2022

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
samosoudkyně